

## به نام خدا



## فاز چهارم پروژه کامپایلرها و زبانهای برنامهنویسی

# پاییز 1400

مهلت تحویل : ۲۱ دی

در این فاز بخشهای مربوط به تولید کد را به کامپایلر خود اضافه می کنید. در انتهای این فاز، کامپایلر شما به طور کامل پیاده سازی شده و برنامه های نوشته شده به زبان -- را به کد قابل اجرا توسط ماشین تبدیل می-کند. پیاده سازی شما باید به ازای هر فایل ورودی به زبان -- ، بایت کد معادل آن را تولید کند. در تستهای این فاز، صرفا قابلیت تولید کد کامپایلرتان سنجیده می شود و ورودی ها دارای خطاهای نحوی و معنایی که در فازهای قبل بررسی کردید نیستند؛ اما توجه کنید که شما برای تولید کد به اطلاعات جمع آوری شده در جدول علائم و اطلاعات مربوط به تایپ نودهای در خت AST نیاز دارید.

### اسمبلر

جهت تولید فایلهای class. نهایی از شما انتظار نمی رود که فایل باینری را مستقیما تولید کنید. برای این کار می توانید از اسمبلر jasmin که در کلاس درس معرفی شده است استفاده کنید.

### تساوى اشياء

برای تایپهای int و boolean آن ها را با استفاده از مقادیرشان با دستور boolean مقایسه می کنیم و برای تایپهای دیگر از دستور if\_acmpeq برای مقایسه استفاده می کنیم.

### عملگرهای & و |

شما باید این عملیات را به صورت short-circuit پیاده سازی کنید.

## نکات کلی پیاده سازی

- برای پیاده\_سازی لیست در جاوا، نیاز داریم که یک لیست از جنس Object که والد تمام کلاسها Boolean و Integer و است داشته باشیم تا هر نوعی را بتوان در آن ذخیره کرد. کلاسهای جاوا مانند Object و است داشته باشیم تا هر نوعی را بتوان در آن ذخیره کرد. کلاسهای خیره کرد ولی تایپ int و Object ارث می برند و بنابراین می توان آنها را در لیستی از Object ذخیره کرد ولی تایپ منظور و boolean که تایپهای primitive هستند را نمی توان در این لیست ذخیره کرد. بدین منظور تایپهای int و expression را در expression ها باید از نوع primitive استفاده کنیم تا بتوانیم operator ها را روی آنها اعمال کرد و در نهایت آنها را به non-primitive تبدیل کنیم تا بتوانیم آنها را در لیستها ذخیره کنیم. در ادامه جزئیات این تبدیل توضیح داده می شود.
- نوع بازگشتی ویزیتورهای CodeGenerator از نوع String قرار داده شده است. میتوانید در هر ویزیتور، یا command های تولید شده توسط آن ویزیتور را مستقیما با addCommand در فایل اضافه کنید یا اینکه مجموعه commandها را که به صورت string هستند و با ۱۱ جدا شدهاند return کنید و در تابع دیگری آنها را به فایل اضافه کنید. پیشنهاد می شود ویزیتورهای return کنند و دیگر ویزیتورها با گرفتن آن command مجموعه command هایشان را return کنند و دیگر ویزیتورها با گرفتن آن command
- در ساختمانها و توابع، نوع تمام تایپهای primitive مانند int یا bool را از نوعهای Integer در ساختمانها و توابع، نوع تمام تایپهای non-primitive جاوا تولید کنید. یعنی در بایت کد تولید شده باید این متغیرها از نوعهای java/lang یا Boolean باشند که در
  - برای boolean ها در استک، اگر true باشد 1 و اگر false باشد 0 اضافه کنید.
    - برای اضافه کردن مقادیر primitive به استک، از دستور ldc استفاده کنید.
      - طول stack و locals را در متدها 128 قرار دهید.

- برای انجام محاسبات روی Integer یا Boolean باید آنها از نوع primitive یعنی bool یا استفاده کنید و در هنگام نوشتن باشند. پس در تمام expressionها از نوع primitive این دو تایپ استفاده کنید و در هنگام نوشتن آنها در یک متغیر یا پاس دادن به توابع یا return شدن آنها، این دو تایپ را از primitive به non-primitive تغییر دهید. همچنین بعد از خواندن این دو نوع از متغیر یا لیست باید تبدیل انجام شود . دلیل تبدیل ها آن است که در تعریف، متغیرها از نوع inon-primitive تعریف شدهاند و در jasmin داریم ( توابع jasmin برای تبدیل آنها در ادامه آمده است)
- فایلهای Fptr.j و Fptr.j در اختیارتان قرار گرفتهاند و برای کار با لیستها و Fptr ها باید از این دو کلاس آماده استفاده کنید. همچنین معادل java آنها نیز داده شده است تا بتوانید متدهای آن ها را مشاهده کنید که چه کاری انجام میدهند. Fptr در هنگام دسترسی به یکی از تابعها ساخته می شود و invoke و invoke و نام تابع در آن قرار داده می شود. سپس در هنگام call شدن باید تابع invoke کلاس را با آرگومانهای پاس داده شده صدا بزنید. توجه داشته باشید که باید آرگومانها را در یک کلاس در به این تابع پاس دهید.
- تمام valueهای لیست هنگام پاس داده شدن به تابع یا assign شدن در یک لیست جدید کپی میشود. برای این کار از constructor دوم که constructor است استفاده کنید. همچنین
  برای گرفتن یا ست کردن المان می توانید از توابع مربوطه استفاده کنید. توجه داشته باشید که خروجی
  برای گرفتن یا ست کردن المان می توانید از توابع مربوطه استفاده کنید. توجه داشته باشید که خروجی
  که وetElement یک Object یک jasmin در ادامه آورده شده است).
   گرفته ید دستور دستور نامه روده شده است).
- در ابتدای هر کلاس که برای یک struct ایجاد می شود باید یک struct اضافه شود و باید یک default constructor افغه شود و باید در آن فیلد های آن ساختمان initialize شوند. برای initialize مقدار مقدار null مقدار struct یک شی جدید از آن ساختمان و برای لیست یک شی از کلاس برای atray list خالی از object ها دارد. (اگر default value داشتند باید آن مقدار لحاظ شود)

• نام کلاس ها (مثلا در signature ها یا در هنگام cast ) به صورت زیر است:

ListType  $\rightarrow$  List

 $IntType \rightarrow java/lang/Integer$ 

 $FptrType \rightarrow Fptr$ 

BoolType → java/lang/Boolean

StructType → "struct\_name"

- در اضافه کردن command ها حواستان به ای ایشد تا command ها پشت هم در فایل در اضافه کردن jasmin نباشند. همچنین هر command ای که اضافه می کنید به طور دقیق بررسی کنید که چه آرگومانهایی لازم دارد و چه مقداری را باز می گرداند؛ زیرا اگر اشتباهی رخ دهد debug کردن آن در فایلهای jasmin کار دشواری است.
- توجه کنید که دستور اضافه کردن به arraylist که در جلوتر آمده است، یک مقدار bool برمی-گرداند و روی استک می گذارد. دقت کنید در صورت لزوم این مقدار باید pop شود.
  - برای مشاهده دستورات بایت کد میتوانید به این لینک مراجعه کنید.

# نكات ويزيتورها و توابع

#### **slotOf**

در این تابع برای متغیرها باید slot آنها را برگردانید. توجه کنید که slot صفر به صورت پیشفرض برای خود کلاس اصلی برنامه است و بعد از آن باید به ترتیب آرگومانهای تابع باشند (در واقع باید slot ها از 1 شروع شوند). طوری این تابع را پیاده سازی کنید که اگر ورودی یک string خالی بود، یک slot بعد از تمام شوند). طوری این تابع را پیاده سازی کنید که اگر ورودی یک string خالی بود، یک code generation استفاده ادر حصوص آرگومانها برگرداند. این برای استفاده از یک متغیر temp در code generation استفاده می شود؛ یعنی یک متغیر که برای تبدیل --C به جاوا اضافه شده است.

### **Program**

به ازای هر ساختمان یک فایل i. بسازید و ساختمان را ویزیت کرده و دستور های مربوط را در آن بنویسید و برای توابع و بخش main یک فایل Main.i بسازید و Main بسازید و بخش را ویزیت کنید.

#### **StructDeclaraion**

فایل کلاس متناظر را با createFile بسازید و سپس header مربوط به کلاس را اضافه کنید. Parent آن را java/lang/Object قرار دهید. سپس متغیرها را ویزیت کنید.(متغیر ها را به عنوان یک فیلد به این کلاس java/lang/Object فرض کنید متغیرهایی که برای آنها default constructor اضافه کنید. ) یک setter و getter تعریف شدهاند نداریم.

### **FunctionDeclaration**

header های مربوط به تابع اضافه شوند و سپس بدنه آن تابع ویزیت شود.

### **MainDeclaration**

header های مربوط به یک کانستراکتور اضافه شوند و instance آن کلاس (کلاس اصلی) روی استک header (invokespecial گذاشته شود و سپس کانستراکتور پدر که همان Object جاوا میباشد صدا زده شود java/lang/Object/<init>()V)

### VariableDeclaration

اگر که در struct هستیم آن متغیر به عنوان یک فیلد به کلاس struct اضافه شود در غیر این صورت دستورات مربوط به initialize کردن متغیر با توجه به تایپ آن اضافه شود.

### **AssignmentStmt**

در این قسمت می توانید از روی assignment statement یک node از جنس assignment می توانید از روی expression ساخته و آن را ویزیت کنید. توجه داشته باشید که باید در انتهای ویزیت مقداری که stack ویزیت مقداری که stack روی assignment expression

#### **BlockStmt**

تمام statement ها را ویزیت کنید.

#### **ConditionalStmt**

دستورات و label های مورد نیاز برای یک شرط را اضافه کنید.

### **FunctionCallStmt**

می توانید functionCall داخل آن را ویزیت کنید و خروجی آن را pop کنید. توجه داشته باشید که قبل و بعد از ویزیت، expressionTypeChecker.setInFunctionCallStmt را صدا بزنید و در ابتدا آن و true که هنگام استفاده از expressionTypeChecker در ویزیتورها، مشکلی پیش نیاید.

### **DisplayStmt**

توابع مورد نیاز print را اضافه کنید. با استفاده از expressionTypeChecker میتوانید تایپ آرگومان را print بگیرید و از signature مناسب برای print استفاده کنید. جهت نوشتن بر روی صفحه ی نمایش باید از PrintStream.io.java در کتابخانه ی PrintStream.io.java استفاده کنید.

\*\* این تابع برای شما پیاده سازی شده است.

### ReturnStmt

دستورات مربوط به return را اگر void نیست اضافه کنید. توجه کنید که اگر expression جلوی return از return از BoolType به IntType توع BoolType یا BoolType است، ابتدا باید از void به اینداز علی از ایندا باید از primitive به return توع

## LoopStmt

با توجه به نوع حلقه (یک فیلد isDoWhile در کلاس loopStmt تعریف شده است) دستورات و label های مورد نیاز برای آن را اضافه کنید.

#### VarDecStmt

تمام variable declaration ها را ويزيت كنيد.

### ListAppendStmt

listAppend را ویزیت کنید. توجه داشته باشید که قبل و بعد از

ویزیت، expressionTypeChecker.setInFunctionCallStmt را صدا بزنید و در ابتدا آن را expressionTypeChecker در ویزیتورها، مشکلی پیش نیاید. انتها آن را false کنید که هنگام استفاده از expressionTypeChecker

#### ListSizeStmt

listSize را ویزیت کنید. دقت کنید که مقداری که روی استک می گذارد را pop کنید .

## BinaryExpression

برای هر یک از عملگرها دستورات مناسب را اضافه کنید. برای assign، ابتدا بررسی کنید اگر ادارد مجموعه دستورات operand سمت راست، دستوراتی اضافه کنید که از این لیست که و assign copy constructor سمت و operand اضافه شده، یک لیست کپی ساخته شود. (با stack اضافه شده، یک لیست کپی ساخته شود. (با LisAccessByIndex یا در کلاس LisAccessByIndex یا assign را اضافه کنید. توجه داشته باشد که assign باید مقدار حاصل از دستورات operand سمت راست را که داخل operand سمت چپ ذخیره می شود در نهایت در stack قرار دهد. همچنین توجه کنید که اگر عملیات از نوع IntType یا BoolType است، ابتدا باید از primitive تبدیل شود.

## UnaryExpression

نیازی به پیاده سازی این بخش نیست.

#### **StructAccess**

فیلد مورد نظر از کلاسی که برای struct ساخته شده است لود شود و اگر نوع آن int و یا bool بود تبدیل به primitive شود. (نیازی به ویزیت کردن استفاده کنید)

### **Identifier**

اگر identifier اسم یکی از توابع بود آن فیلد باید fptr مخصوص به آن ساخته و روی استک گذاشته شود. در غیر این صورت از slot متناسب با آن identifier باید مقدار load شود (با aload ) سپس اگرلازم بود تبدیل به primitive شود.

## ListAccessByIndex

با استفاده از دستور getElement کلاس لیست آن اندیس مورد نظر گرفته شده و سپس به تایپ مناسب cast میشود و سپس اگر لازم بود به primitive تبدیل میشود.

#### **FunctionCall**

یک ArrayList ابتدا mew شده و مقادیر آرگومانها بعد از visit ، به این لیست add میشود با new instance ابتدا invoke و سپس با استفاده از این لیست تابع invoke از java/util/ArrayList/add و سپس با استفاده از این لیست تابع boolean با int بودن تبدیل به شود. در نهایت خروجی آن به تایپ مناسب cast شده و در صورت boolean یا int بودن تبدیل به non-primitive می شود. توجه داشته باشید آرگومانها بعد از visit شدن و قبل از اضافه شدن به ArrayList ، اگر int یا bool هستند باید به bool تبدیل شوند.

### ListSize

با استفاده از دستور getSize كلاس ليست سايز آن ليست گرفته شود .

## ListAppend

با استفاده از دستور addElement كلاس ليست عضو جديد به آن ليست اضافه شود .

## **IntValue**

با ldc باید مقدار آن روی stack گذاشته شود.

## **BoolValue**

با ldc باید مقدار آن ( 0 یا 1) روی stack با اید مقدار آن

# ExprInPar

فقط کافی است که اولین عضو آن ویزیت و دستوراتش اضافه شود.

# igasmin کاربردی

• تبدیل int به

 $invoke static\ java/lang/Integer/value Of (I) Ljava/lang/Integer;$ 

• تبدیل bool به •

invokestatic java/lang/Boolean/valueOf(Z)Ljava/lang/Boolean;

• تبدیل Integer به

invokevirtual java/lang/Integer/intValue()I

• تبدیل Boolean به

invokevirtual java/lang/Boolean/booleanValue()Z

• اضافه کردن به ArrayList

invokevirtual java/util/ArrayList/add(Ljava/lang/Object;)Z

• گرفتن سایز ArrayList

invokevirtual java/util/ArrayList/size()I

• تبدیل (cast) یک Object •

checkcast A

## دستورات تبدیل و اجرای کدها

• کامیایل کردن فایل java. به فایل •

javac -g \*.java

• اجرای فایل class. ها (در کل باید Main.class اجرا شود).

java Main

• تبدیل فایل بایت کد ( jasmin (.j به فایل class •

java -jar jasmin.jar \*.j

- قبدیل فایل class. به بایت کد جاوا (نه jasmin) که خروجی در ترمینال نمایش داده می شود.  $\bullet$  javap -c -l A
- تبدیل فایل class. به بایت کد jasmin که خروجی در ترمینال نمایش داده می شود. java -jar classFileAnalyzer.jar A.class
  - تبدیل class. به کد جاوا

drag the .class file to intellij window

را بیدا کنید. به این jasmin میتوانید با استفاده از دستورات بالا برای هر کد C-- که میخواهید معادل jasmin آن را پیدا کنید. به این صورت عمل کنید که ابتدا معادل java آن کد C-- را بنویسید. سپس آن فایل جاوا را کامپایل کنید که class و class تولید شود. سپس این فایل را با class File Analyzer به بایت کد jasmin تبدیل کنید. فقط به این نکته توجه کنید که این class File Analyzer یک پروژه از github بوده و لزوما خروجی به این نکته توجه کنید که این بررسی شود (در اکثر موارد خروجی درست می دهد مگر چند مورد خاص.)

# نكات مهم:

- در این فاز شما باید ویزیتور Code Generator را تکمیل کنید. تنها فایل Code Generator در این فاز شما باید ویزیتور P4\_<studentID1>\_<studentID2>.zip آپلود کنید(از تغییر قسمت های دیگر پروژه خودداری فرماید).
  - توجه شود که تنها یک نفر از هر گروه باید پروژه را آپلود کند.
    - در صورت کشف هرگونه تقلب، نمره 0 لحاظ میشود.
  - دقت کنید که خروجیهای شما به صورت خودکار تست میشوند.
- بهتر است سوالات خود را در گروه درس مطرح نمایید تا دوستانتان نیز از آنها استفاده کنند؛ در غیر این صورت به مسئولان پروژه ایمیل بزنید:

آرش رسولي <u>arash3908@gmail.com</u>

nazaninyousefian79@gmail.com نازنین یوسفیان